

CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PXII; QP11	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	POBIERANIE MATERIAŁU DO BADAŃ LABORATORYJNYCH	Wydanie nr: 4 z dnia: 07.09.2021r.	
PRACOWNIA IMMUNOLOGII TRANSFUZJOLOGICZNEJ Z BANKIEM KRWI		Zastępuje SOP nr: PXII;QP11 z dnia 26.06.2020r.	
		Strona 1 z 3	Liczba załączników 0
Proces XII: GOSPODARKA KRWIĄ			

I. CEL PROCEDURY

Celem niniejszej procedury jest określenie zasad pobierania próbek materiału biologicznego do badań immunohematologicznych wykonywanych w Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi, a w konsekwencji ograniczenie do minimum lub wyeliminowanie błędu przedanalizy, mogącego pojawić się w fazie przedlaboratoryjnej badania.

II. ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

Procedura obowiązuje wszystkich pracowników IPCZD pobierających materiał biologiczny do badań immunohematologicznych, pracowników Punktu Pobierania Materiału laboratorium zewnętrznego świadczącego usługę badań laboratoryjnych na potrzeby IPCZD, pracowników Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi.

III. OPIS POSTĘPOWANIA

1. Materiałem biologicznym wykorzystywanym do badań w Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi jest:
 - A. Krew żylna pobrana na antykoagulant (EDTA)
 - B. Krew żylna pobrana na skrzep
 W wyjątkowych przypadkach do badań można wykorzystać krew tętniczną.
2. Pobranie materiału odbywa się na podstawie poprawnie i kompletnie wypełnionych oraz podpisanych przez lekarza zleceń na badania laboratoryjne:
 - Zlecenia na wykonanie badania grupy krwi (PXII;QP1;FP2),
 - Zlecenia na wykonanie próby zgodności (PXII;QP1;FP3),
 - Zlecenia na wykonanie badania laboratoryjnego w Pracowni Immunologii z Bankiem Krwi (PXII;QP1;FP4)
3. Każdy rodzaj materiału pobrany od pacjenta jest uważany za materiał zakaźny i musi być traktowany jako potencjalne źródło zakażenia.
4. Standardem pobierania krwi żylną jest stosowanie systemów zamkniętych jednorazowego użytku, które pozwalają na pobieranie krwi w objętości i kolejności wynikającej z zakresu zleconych badań oraz stosowanych metod badawczych.
5. Używanie zestawów próżniowych zapewnia właściwą jakość próbek oraz zmniejsza ryzyko kontaktu osób pobierających, transportujących oraz wykonujących analizy z materiałem potencjalnie zakaźnym. Pobierając krew należy zwrócić uwagę na dobór probówki.
6. Probówka musi być wypełniona krwią do określonej objętości, zgodnie ze wskazaniem producenta. Pożądana objętość jest określona na każdej probówce kreską na naklejce do wpisania danych identyfikacyjnych pacjenta.
7. Bezpośrednio przed pobraniem osoba pobierająca dokonuje jednoznacznej identyfikacji i weryfikacji tożsamości pacjenta. Na etykiecie probówki, w obecności pacjenta, po potwierdzeniu tożsamości oraz danych uzyskanych na podstawie stosowanej identyfikacji w IPCZD, wpisuje następujące dane:

CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PXII; QP11		
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	POBIERANIE MATERIAŁU DO BADAŃ LABORATORYJNYCH	Wydanie nr: 4 z dnia: 07.09.2021r.		
PRACOWNIA IMMUNOLOGII TRANSFUZJOLOGICZNEJ Z BANKIEM KRWI		Zastępuje SOP nr: PXII;QP11 z dnia 26.06.2020r.		
<table border="1"> <tr> <td>Strona</td> <td>Liczba załączników</td> </tr> <tr> <td>2 z 3</td> <td>0</td> </tr> </table>		Strona	Liczba załączników	2 z 3
Strona	Liczba załączników			
2 z 3	0			
Proces XII: GOSPODARKA KRWIĄ				

- a) nazwisko i imię pacjenta (wielkimi literami);
- b) numer PESEL pacjenta, a w przypadku braku PESEL – datę urodzenia;
- c) datę i godzinę pobrania próbki krwi
8. W przypadku braku możliwości uzyskania danych pacjenta na etykiecie należy wpisać symbol NN, płeć, numer kartoteki.
9. Po pobraniu próbki krwi i opisanu próbki osoba pobierająca sprawdza, czy dane pacjenta na etykiecie próbki z krwią pacjenta są zgodne z danymi na zleceniu. Następnie składa na zleceniu czytelny podpis oraz wpisuje datę i godzinę pobrania.
10. Sposób pobierania materiału do badań nie może zmieniać jego właściwości.
11. Osoba pobierająca materiał do badań immunohematologicznych jest zobowiązana do stosowania jednorazowych rękawiczek.
12. Obowiązkiem osoby pobierającej materiał do badań jest zapobieganie hemolizie poprzez odpowiedni dobór numeru igieł używanych do ukłucia, dostosowanych do stanu żył pacjenta, nie „wyciskanie” krwi z naczynia żylnego, odpowiednie mieszanie próbek i nie zamrażanie krwi pełnej.
13. Pobieranie materiału w zależności od rodzaju badań immunohematologicznych:
- Oznaczanie grupy krwi – próbka krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o objętości 2,7ml,
 - Oznaczanie grupy krwi noworodka – próbka krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o objętości 1,2 ml,
 - Próba zgodności - próbka krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o objętości 2,7 lub 4.9 ml (w zależności od stanu pacjenta i ilości zamówionej krwi),
 - Przeładowe badanie przeciwciał, PTA, BTA – próbka krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o objętości 2,7 ml,
 - Oznaczanie izohemaglutynin grupowych – próbka krwi żyłnej pobranej na skrzep o objętości 2,7-4,9-ml,
 - Identyfikacja przeciwciał odpornościowych – badanie wysyłane do RCKiK w Warszawie:
 - próbka krwi żyłnej pobranej na skrzep o objętości 4,9 ml,
 - próbka krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o objętości -4,9 ml,
 - Analiza reakcji poprzetoczeniowe
 - próbka krwi żyłnej pobranej na skrzep o objętości 4,9 ml,
 - próbka krwi żyłnej pobranej na antykoagulant (EDTA) o objętości 4,9 ml
- Jeśli stan pacjenta uniemożliwia pobrania w/w objętości krwi osoba pobierająca ma obowiązek poinformowania Pracownię Immunologii Transfuzjologicznej o zaistniałej sytuacji oraz odnotowania tego faktu na skierowaniu na badanie.**
14. W przypadku zlecenia przez lekarza potwierdzonej grupy krwi (2 zlecenia badania) osoba pobierająca jest zobowiązana do pobrania dwóch próbek od pacjenta każdorazowo zidentyfikowanego, w różnym czasie, z dwóch różnych miejsc wkłucia.

	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PXII; QP11
Institut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	POBIERANIE MATERIAŁU DO BADAŃ LABORATORYJNYCH	Wydanie nr: 4 z dnia: 07.09.2021r.
PRACOWNIA IMMUNOLOGII TRANSFUZJOLOGICZNEJ Z BANKIEM KRWI		Zastępuje SOP nr: PXII;QP11 z dnia 26.06.2020r.
		Strona Liczba załączników
		3 z 3 0
Proces XII: GOSPODARKA KRWIĄ		

15. W przypadku braku wyniku grupy krwi, jeżeli przetoczenie jest pilne albo w przypadku trudności w pobraniu krwi, w celu wykonania dwóch oznaczeń grupy krwi i uzyskaniu potwierdzonego wyniku dopuszcza się jednoczesne pobranie dwóch próbek krwi, pod warunkiem udokumentowanego przeprowadzenia identyfikacji pacjenta przez złożenie czytelnego podpisu na zleceniu wykonania badania grupy krwi przez dwie osoby przeprowadzające identyfikację.
16. Sprzęt i wyroby medyczne stosowane przy pobieraniu materiału biologicznego należy poddać utylizacji zgodnie z obowiązującym w IPCZD Programem Gospodarki Odpadami.

VI. DOKUMENTY ZWIĄZANE I PRZYWOŁANE

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23.03.2006 r. w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych (Dz. U. 2019 r., poz. 1923 z póź. zm.)
2. Medyczne zasady pobierania krwi, oddzielania jej składników i wydawania, obowiązujące w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi, Instytut Hematologii i Transfuzjologii Warszawa, 2014
3. Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 17 lutego 2021r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne
4. Zarządzenie dyrektora Instytutu "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" w sprawie wprowadzenia Programu Gospodarki Odpadami w Instytucie "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" z póź. zm.
5. PXII;QP1;FP2 - Zlecenie na wykonanie grupy krwi
6. PXII;QP1;FP3 - Zlecenie na wykonanie próby zgodności
7. PXII;QP1;FP4 - Zlecenie na wykonanie badania laboratoryjnego w Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi

VII. WDROŻENIE PROCEDURY DO STOSOWANIA

1. Kierownicy komórek organizacyjnych IPCZD objęci zakresem stosowania procedury, zobowiązani są do zapoznania z treścią procedury oraz zapoznania podległego personelu i nadzoru nad przestrzeganiem przez nich zawartych w niej zapisów.
2. Fakt zapoznania z niniejszą procedurą pracownicy potwierdzają podpisem na formularzu PII;QP1;FP3.

Aktualizował:	Sprawdził:	Sprawdził:	Zatwierdził:
Kierownik Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej z Bankiem Krwi, Lider Procesu XII mgr Anna Kwiatek	Z-ca Dyrektora ds. klinicznych dr hab. n. med. Bożenna Dembowska-Bagińska prof. IPCZD	Pełnomocnik Dyrektora ds. Systemu Zarządzania Jakością Instytutu mgr Izabela Anna Barańska	Dyrektor Instytutu "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" dr. n. med. Marek Migdał
mgr Anna Kwiatek DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA Podpis i pieczęć: 07.09.2021	mgr Izabela Anna Barańska Podpis i pieczęć:	mgr Izabela Anna Barańska Data: 07.09.2021 Podpis i pieczęć:	mgr Izabela Anna Barańska Data: 07.09.2021 Podpis i pieczęć:

SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ